

Bestuurlijke reactie op rekenkameronderzoek 'Armoede in gemeente Winsum'

8 februari 2017

Op 20 december 2016 heeft het college het conceptrapport over het armoedebeleid van de rekenkamercommissie van Winsum ontvangen. Het college spreekt de waardering uit voor het onderzoek. Het armoedebeleid is een zeer complex en omvangrijk dossier. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport geven ons handvatten om het armoedebeleid verder vorm te geven en te verbeteren. Daarnaast is het college, samen met de andere drie gemeenten, bezig met een evaluatie van de uitvoering van het minimabeleid van de afgelopen jaren. De conclusies uit deze evaluatie zullen we gebruiken bij de inrichting van het nieuwe minimabeleid. Het college kan zich vinden in de aanbevelingen uit het rapport. Per aanbeveling volgt hieronder een korte reactie.

Aanbeveling 1. Overweeg de keuze voor een ruimhartiger beleid gericht op de doelgroep.

Het college heeft al stappen gezet bij de laatste nota "meer doen met minima". In deze nota zijn met name voor kinderen een heel pakket aan maatregelen opgenomen: startpakket voortgezet onderwijs, subsidies aan de stichting Leergeld, Jeugdsportfonds, participatiefonds en vergoeding van een kinderfeestje. In de rapportage van de RKC is aangegeven dat de gemeente meer vraaggericht zou moeten werken in plaats van aanbodgericht. De limitatieve lijst voor vergoedingen uit het participatiefonds is bijvoorbeeld aanbodgericht. Hiermee wordt niet in alle gevallen voldaan aan de behoefte van individuen. Uit de voorlopige evaluatie is dit ook al naar voren gekomen. In het nieuwe uitvoeringsplan betreffende het minimabeleid nemen we dit punt dan ook mee.

Daarnaast is volgens het rapport van de rekenkamercommissie het armoedebeleid nog veel gericht op controle, handhaving en repressie. Bij een aanvraag voor individuele bijzondere bijstand is de toetsing streng, terwijl er veel mogelijk is zolang de consulent het goed onderbouwt. Een ruimhartiger beleid vraagt een goede onderbouwing van een individuele aanvraag. Hier dient door het management op gestuurd te worden. In de evaluatie zal hier ook uitgebreider naar gekeken worden. We willen mogelijkheden verkennen om slimmer te controleren bij aanvragen voor bijzondere bijstand en minimaregelingen zodat er meer tijd en ruimte komt voor andere zaken. Een beleid gebaseerd op vertrouwen in burgers is ons uitgangspunt.

Een ruimhartiger beleid betekent ook dat we iedereen de kans geven te laten participeren. Participatie draagt immers bij aan het vergroten van de kans om de armoede te ontsnappen. In 2016 zijn alle mensen in spoor 3 opgeroepen voor een heronderzoek. Naast dossieronderzoek vinden er individuele gesprekken met de klanten plaats over hun mogelijke participatie. Daarnaast wordt ook gekeken naar de mogelijkheden tot aanvragen op grond van het minimabeleid. Deze heronderzoeken hebben al diverse aanvragen om bijzondere bijstand opgeleverd.

Een andere specifieke doelgroep die in het huidige beleid is opgenomen is de groep met hoge ziektekosten als gevolg van chronische ziekte of handicap. Hiervoor is een collectieve ziektekostenverzekering afgesloten bij Menzis voor inwoners met een inkomen tot 120%. Inwoners die tot de doelgroep behoren, ontvangen korting op de premie en hebben een uitgebreider verstrekkingenpakket. Daarnaast kan bij de gemeente een vergoeding worden ontvangen voor het Eigen risico. Eind vorig jaar is deze regeling hiervoor aanzienlijk verruimd. In het eerste jaar bedraagt de vergoeding 50% van het Eigen risico, in het tweede jaar 75% en in het derde jaar wordt het eigen risico volledig vergoed.

Aanbeveling 2. Breng de omvang en samenstelling van de doelgroep in beeld.

De gemeente ondersteunt mensen die onder de Participatiewet vallen. Dit betekent ook dat wanneer zij een uitkering ontvangen bij de gemeente in beeld zijn. Echter de doelgroep die onder het armoedebeleid valt is breder dan het aantal personen dat een uitkering ontvangt. Zoals blijkt uit het rapport wordt de groep niet-bijstandsgerechtigden onvoldoende bereikt. Manieren om de communicatie te verbeteren en ze beter in beeld te krijgen hebben voortdurend onze aandacht. In de evaluatie en de herijking van het minimabeleid in 2017 zullen we dit onderdeel gaan meenemen.

Aanbeveling 3. Verbeter de informatievoorziening/communicatie naar de doelgroep.

De gemeente werkt voortduren aan de verbetering van de informatievoorziening. Zo wordt er meer rekening gehouden met laaggeletterdheid en geringe digitale vaardigheden door initiatieven als Digisterk en het taalcafé. De aanbeveling om meer samen te werken met intermediaire organisaties zoals de Voedselbank en Humanitas, die dicht bij deze doelgroep staan, om informatie over gemeentelijke regelingen te verstrekken nemen wij ter harte. Organisaties die dicht bij de doelgroep staan zoals de cliëntenraad en Stichting Lezen en Schrijven worden betrokken om de informatievoorziening door te nemen en te herzien om de informatie toegankelijker en begrijpelijker te maken.

Aanbeveling 4. Stel doelen en voer de regie.

Wij erkennen dat het ontbreken van kwantitatieve doelstellingen of streefcijfers het lastig maakt het armoedebeleid te kunnen monitoren. Er zijn al stappen gezet om dit beter te kunnen monitoren, echter blijft het lastig om te kunnen sturen op resultaten. Ook bij de evaluatie en de herijking van het minimabeleid in 2017 nemen we dit onderdeel mee.

Verder wordt gesteld in het rapport dat er weinig informatie-uitwisseling is tussen de ketenpartners. De gemeente heeft in het verleden veel aandacht besteed aan de informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners. Dit is gedaan door de oprichting van het Pact van Samenredzaamheid. Op een van de informatieavonden die uiteindelijk heeft geleid tot de oprichting van het Pact, hebben verschillende maatschappelijke organisaties de gelegenheid gekregen om een presentatie te geven over hun activiteiten. Andere mogelijkheden om de informatie-uitwisseling te verbeteren worden de komende periode, samen met de maatschappelijke organisaties onderzocht.

Tot slot is in de rapportage geconcludeerd dat de gemeente Winsum in het verleden te ruim heeft begroot op het onderdeel van de bijzondere bijstand. Aan de ruime begroting lag geen beleid ten grondslag. In 2017 zal samen met de nieuwe beleidsnota Minimabeleid een reële begroting worden opgesteld. Hiermee zal de discrepantie tussen beleid en begroting worden opgelost.